

2023/2072(INI)

24.10.2023

ADVIES

van de Commissie internationale handel

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake de gevolgen op veiligheids- en defensiegebied van de invloed van China
voor kritieke infrastructuur in de Europese Unie
(2023/2072(INI))

Rapporteur voor advies: Iuliu Winkler

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie internationale handel verzoekt de bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. benadrukt dat China in 2022 de op één na grootste partner van de EU was wat de handel in goederen betreft; maakt zich zorgen over de steeds onevenwichtiger handels- en investeringsbetrekkingen tussen de EU en China, hetgeen onder andere blijkt uit het feit dat het handelstekort van de EU met China nog nooit zo groot was als in 2022, namelijk 396 miljard EUR, en uit het feit dat de EU in een aantal sectoren van kritiek belang afhankelijk is van invoer en investeringen uit China; benadrukt het onevenwichtige internationale handelsbeleid van China in de context van zijn strategie voor duale circulatie; verzoekt de Commissie om de punten van zorg van de EU wat de gereguleerde handelspraktijken van China betreft, aan te kaarten bij China;
2. is zich ervan bewust dat het positieve imago dat producten uit de EU genieten bij de groeiende Chinese middenklasse, die nu al omvangrijker is dan de gehele bevolking van de EU, van cruciaal belang is geweest voor het succes van de uitvoer van producten uit de EU naar China, die in 2022 een gecombineerde waarde van meer dan 230 miljard EUR had;
3. stelt vast dat China in 2021 de op zes na grootste investeerder in de EU was en dat Chinese investeringen in Europa in 2022 verder zijn gedaald, en met 7,9 miljard EUR het laagste peil in tien jaar bereikten, waarmee zij een ander patroon volgden dan het mondiale herstel van de buitenlandse directe investeringsstromen dat in 2021 kon worden waargenomen; wijst op de verschuiving in Chinese buitenlandse directe investeringen van fusies en overnames naar greenfieldinvesteringen, die de afgelopen tien jaar nog nooit zo hoog waren, onder andere in batterijtechnologie, wat een cruciale sector is voor de groene transitie¹; merkt op dat volgens een evaluatie van de Rekenkamer van de Europese Unie over de periode 2000-2020 Chinese buitenlandse directe investeringen tevens zijn verschoven in de richting van strategische gebieden zoals vervoer en infrastructuur, informatie- en communicatietechnologieën en energie; is ingenomen met niet-verstoorde Chinese investeringen, op voorwaarde dat deze de veiligheid of de openbare orde niet schaden; benadrukt dat tegelijkertijd een adequate screening van investeringen moet worden nagestreefd;
4. wijst erop dat in de context van het politieke systeem in China de investeerdersgemeenschap bestaat uit een combinatie van particuliere en overheidsactoren of staatsbedrijven die nauwe banden hebben met de regerende partij, hetgeen dus ambiguïteit creëert met betrekking tot de belangen die schuilgaan achter hun investeringen in de kritieke infrastructuur van derde landen;
5. neemt nota van de conclusies over China die door de Europese Raad tijdens zijn bijeenkomst van 29 en 30 juni 2023 zijn goedgekeurd; is er tevens van overtuigd dat de handels- en investeringsbetrekkingen tussen de EU en China van strategisch belang zijn, strategische uitdagingen met zich meebrengen en eerlijk, transparant, duurzaam, wederkerig, evenwichtig en op regels gebaseerd moeten zijn en dat internationale

¹ Rhodium Group, "[Chinese FDI in Europe: 2022 Update](#)", 9 mei 2023.

arbeids- en milieuovereenkomsten hierbij centraal moeten staan, hetzij op bilateraal niveau, hetzij in het kader van het multilaterale handelsstelsel; merkt op dat China in dit verband steun moet verlenen aan een ambitieuze hervorming van de Wereldhandelsorganisatie;

6. betreurt dat dit momenteel niet het geval is, met name gezien het gebrek aan wederkerigheid waarvan sinds jaar en dag sprake is en dat voortkomt uit de praktijken van de Chinese regering en van de ondernemingen waarover zij zeggenschap heeft; is van mening dat het handelsinstrumentarium van de EU, met autonome maatregelen zoals handelsbeschermingsinstrumenten, de screening van buitenlandse directe investeringen, de instrumenten inzake internationale aanbestedingen en buitenlandse subsidies, de handhavingsverordening², de verordening kritieke grondstoffen, de verordening voor een nettonulindustrie, het antidwanginstrument en de Europese strategie voor economische veiligheid, van groot belang is als het gaat om buitenlandse eigendom van, zeggenschap over of toegang tot kritieke infrastructuur van de EU; verzoekt de Commissie dergelijke maatregelen volledig ten uitvoer te leggen om de onevenwichtige handels- en investeringsbetrekkingen aan te pakken en de kwetsbaarheden van de EU te verminderen; merkt op dat Chinese investeringen in de EU in overeenstemming moeten zijn met het EU-recht en het nationale recht; pleit voor een sterk optreden van de EU tegen oneerlijke Chinese regelgeving die van invloed is op handel en investeringen;
7. benadrukt dat handel en investeringen belangrijke aanjagers moeten zijn van duurzame groei, nieuwe banen en innovatie, en dat de EU derhalve haar open economische karakter moet behouden³; wijst er evenwel op dat er een strategisch evenwicht moet worden gevonden tussen enerzijds het open karakter van de interne markt van de EU en haar aantrekkingskracht op investeerders en anderzijds het beschermen van kritieke infrastructuur en de autonomie van de EU, rekening houdend met de veiligheidsrisico's van de EU, in het bijzonder met betrekking tot economische dwang of dreigingen ten aanzien van de integriteit van kritieke infrastructuur in de EU;
8. onderkent dat buitenlandse handel en investeringen in bepaalde gevallen veiligheidsrisico's kunnen inhouden, zoals met betrekking tot de buitenlandse eigendom van, zeggenschap over of toegang tot kritieke EU-infrastructuur;
9. maakt zich zorgen over de assertieve geopolitieke en economische opmars van China, die aanzienlijke gevolgen heeft voor mondiale economische en politieke ontwikkelingen, in het bijzonder in het Mondiale Zuiden, via de Nieuwe Zijderoute; verzoekt de Commissie en de lidstaten om de Chinese aankopen van kritieke infrastructuur in de Westelijke Balkan en in de landen van het EU-nabuurchap bijzonder aandachtig te screenen; verzoekt China om de transparantie van Nieuwe Zijderoute-projecten te vergroten, gezien het feit dat veel leningen in het kader van de Nieuwe Zijderoute ondermaats gepresteerd hebben en financieel onhoudbaar zijn

² Verordening (EU) 2021/167 van het Europees Parlement en de Raad van 10 februari 2021 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 654/2014 betreffende de uitoefening van de rechten van de Unie voor de toepassing en handhaving van de internationale handelsregels (PB L 49 van 12.2.2021, blz. 1).

³ Mededeling van de Commissie van 18 februari 2021 getiteld "Evaluatie van het handelsbeleid – Een open, duurzaam en assertief handelsbeleid" (COM(2021)0066).

geworden;

10. wijst erop dat de EU, als betrouwbare partner, op voet van gelijkheid met partnerlanden moet omgaan en moet werken aan partnerschappen voor de lange termijn die wederzijds voordeel opleveren; verzoekt de Commissie en de Europese Dienst voor extern optreden om ervoor te zorgen dat EU-investeringen in partnerlanden, met name via Global Gateway-projecten, die landen helpen bij hun eigen rechtvaardige en duurzame transitie, door ter plaatse voordelen te leveren in overeenstemming met internationale klimaatakkoorden, de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie, het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU, het internationale humanitaire recht en de mensenrechten;
11. is ingenomen met de nieuwe nadruk op risicovermindering in de voorgestelde Europese strategie voor economische veiligheid⁴ van 20 juni 2023, die erop gericht is zoveel mogelijk profijt te trekken van de economische openheid van de EU en de open strategische autonomie van de EU te beschermen, te bevorderen en te versterken, en tegelijkertijd de risico's die voortvloeien uit economische afhankelijkheid – welke tevens als wapen kan worden ingezet - tot een minimum te beperken, alsook de risico's ten aanzien van kritieke infrastructuur die aan buitenlandse zeggenschap of invloed onderhevig is; is ingenomen met het feit dat in de strategie expliciet wordt onderkend dat risico's voor de fysieke en de cyberveiligheid van kritieke infrastructuur belangrijke kwetsbare plekken zijn in de veiligheid van Europese economieën; is zeer bezorgd over het toenemend aantal in de EU gevestigde bedrijven dat doelwit is van chantage, industriële spionage, sabotage of diefstal van commercieel relevante gegevens; is eveneens bezorgd over het feit dat China inmiddels het op een na meest voorkomende land van herkomst van deze aanvallen is; is ervan overtuigd dat de bescherming van kritieke infrastructuur een essentieel onderdeel moet zijn van de uitvoering van de strategie; verzoekt de Commissie en de lidstaten werk te maken van open strategische autonomie op alle terreinen waar de EU te sterk afhankelijk dreigt te worden van China, omdat China zo'n dominante positie inneemt;
12. benadrukt dat de EU-respons gestoeld moet zijn op een meer alomvattend begrip van het relevante strategische plaatje, met een focus op dreigingsevaluaties en kwetsbaarheidsstudies inzake kritieke infrastructuur die meerdere beleidsterreinen en meerdere landen omvatten; is van mening dat een incomplete zienswijze zonder centraal en duidelijk zicht en toezicht op projecten die van strategisch belang zijn voor de defensie en veiligheid van Unie, de geopolitieke belangen van de Unie ernstig kan schaden⁵; herinnert aan de kwetsbaarheden in verband met buitenlandse inmenging, in het bijzonder op het vlak van informatie, en aan de wisselwerking tussen buitenlandse directe investeringsprojecten en operaties gericht op informatiemanipulatie door kwaadwillige buitenlandse actoren;
13. dringt er bij de Commissie en de lidstaten op aan ervoor te zorgen dat het gebruik van

⁴ Gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid van 20 juni 2023 betreffende een “Strategie voor economische veiligheid van de EU” (JOIN(2023) 20).

⁵ Beleidsondersteunende afdeling Externe Betrekkingen van het directoraat-generaal Extern Beleid van de Unie, “Security implications of China-owned critical infrastructure in the European Union”, juni 2023.

EU-infrastructuur in de eerste plaats wordt behouden en beschermd met het oog op de normale ontwikkeling van economische activiteit en handel in de EU, in het bijzonder wat de infrastructuur voor vervoer (havens, luchthavens, spoorwegen en wegen), energie- en telecommunicatie betreft; verzoekt de Commissie om periodiek verslag uit te brengen aan het Parlement over:

- a) de opsporing van mogelijk tweërlei gebruik van strategische infrastructuur die ondersteuning biedt aan China op het gebied van logistiek en inlichtingen;
 - b) de volledige naleving van de handelswetgeving van de EU, met name wat betreft passende zorgvuldigheid (“due diligence”), antidwang en goederen op de Europese markt die met dwangarbeid zijn vervaardigd;
14. verzoekt de Commissie om, in coördinatie met de lidstaten, een mechanisme voor snelle respons te ontwerpen in verband met de opsporing van tweërlei gebruik of misbruik van infrastructuur in de EU met een Chinese eigenaar, deelnemer of concessiehouder, welke kan worden toegepast voor annulering van de concessierechten en/of schorsing van de domeincapaciteit in geval van eigendom en deelneming;
 15. verzoekt de Commissie en China om op zoek te gaan naar gecoördineerde manieren om handel en investeringen te stimuleren, met als doel dat China zich beter aanpast aan EU-wetgeving en aan internationale en multilaterale handelsbepalingen;
 16. herinnert eraan dat in de verordening inzake de screening van buitenlandse directe investeringen⁶ wordt ingegaan op risico's voor de veiligheid en de openbare orde die voortvloeien uit investeringen afkomstig van buiten de EU; stelt vast dat kritieke infrastructuur één van de factoren is waar de lidstaten of de Commissie rekening mee kunnen houden bij het beantwoorden van de vraag of een bepaalde investering mogelijkerwijs een gevaar voor de veiligheid of de openbare orde vormt; wijst nogmaals op de belangrijke toegevoegde waarde van het screeningmechanisme als relevant instrument dat de EU en de lidstaten een beter strategisch overzicht en situationeel bewustzijn biedt ten aanzien van de trends, doelen en methoden die buitenlandse actoren inzetten om hun economische en politieke invloed te vergroten; maakt zich grote zorgen over het feit dat niet alle lidstaten beschikken over, of gebruikmaken van, mechanismen om buitenlandse investeringen in kritieke infrastructuur te screenen;
 17. verzoekt de Commissie om na te denken over manieren om haar adviezen over screening van buitenlandse directe investeringen doeltreffender te maken, teneinde verstoringen van de interne markt en een “race to the bottom” tussen de lidstaten te voorkomen, en geschikt voor de huidige mondiale veiligheidscontext; verzoekt de Commissie en de lidstaten de harmonisatie te vergroten, onder meer door de nodige deskundigheid op te bouwen, en de mechanismen voor de screening van buitenlandse directe investeringen volledig ten uitvoer te leggen; verzoekt de Commissie en de lidstaten aandacht te besteden aan de investeringen door en de politieke invloed van bedrijven van buiten de EU waarover China zeggenschap zou kunnen hebben; is van

⁶ Verordening (EU) 2019/452 van het Europees Parlement en de Raad van 19 maart 2019 tot vaststelling van een kader voor de screening van buitenlandse directe investeringen in de Unie (PB L 79 I van 21.3.2019, blz. 1).

mening, wat betreft de komende herziening van de verordening aan het eind van het jaar, dat er ruimte en behoefte is om deze te versterken; spoort de Commissie ertoe aan een ambitieus wetgevingsvoorstel in te dienen inzake een herziene verordening, waarin alle mazen in de wet worden gedicht die tijdens de uitvoeringsfase zijn ontstaan, en snel de mogelijkheid te evalueren van een wetgevingsvoorstel inzake een screeningmechanisme voor uitgaande investeringen; beveelt aan om het voorgestelde mechanisme voor het screenen van uitgaande investeringen te baseren op een effectbeoordeling die een passende raadpleging van bedrijven omvat, teneinde potentiële negatieve gevolgen op het Europese concurrentievermogen tot een minimum te beperken;

18. benadrukt de rol van de EU bij het bevorderen van kwaliteitsvolle infrastructuurprojecten in het buitenland, via initiatieven zoals de Global Gateway of het G7-partnerschap voor wereldwijde infrastructuur en investeringen; benadrukt dat de EU haar op waarden gebaseerde en door duurzaamheid gestuurde retoriek ten aanzien van internationale infrastructuurprojecten moet waarmaken en erkent de vitale geostrategische rol die dergelijke programma's kunnen spelen op het niveau van diversificatie, veerkracht van de toeleveringsketen, de vaststelling van normen en de afstemming van regelgeving;
19. verzoekt de Commissie en de lidstaten om de strategische autonomie van de EU te versterken, met name door gediversifieerde, zekere en veerkrachtige toeleveringsketens op te bouwen en meer maatregelen te nemen op belangrijke gebieden zoals onderzoek en ontwikkeling, geavanceerde technologieën, kritieke grondstoffen, herindustrialisering en nieuwe infrastructuur;
20. stelt dat de kritieke infrastructuur van de EU voor een belangrijk deel bestaat uit haar netwerk van onderzoeksinstellingen en voorzieningen voor onderzoek en ontwikkeling, die een belangrijke rol spelen in het vermogen van de EU om haar groene en digitale transitie in de praktijk te brengen, naast belangrijke gebieden als verdediging van de ruimte; herinnert aan de kwetsbaarheden op het gebied van veiligheid in verband met gedwongen overdracht van technologie, diefstal van intellectueel eigendom en kennislekken, zowel in de EU als daarbuiten; dringt aan op meer waakzaamheid in het licht van dergelijke dreigingen ten aanzien van het vermogen van de EU om te innoveren en groei te bevorderen;
21. verzoekt de Commissie om maatregelen te ontwerpen om de risico's voor de eigen veiligheid van de EU in te perken en interne veerkracht te ontwikkelen middels het versterken van de beveiliging en integriteit van haar kritieke infrastructuur, toeleveringsketens en technologische basis, met name de 5G- en 6G-netwerken, die allemaal van essentieel belang zijn voor normale economische activiteit en handel in de EU; verzoekt de Commissie en de lidstaten hun instrumentarium voor netwerkbeveiliging te herzien;
22. verzoekt de Commissie, de EU-instellingen en de lidstaten om onderzoeksfinanciering aan Chinese ondernemingen die actief zijn op gebieden die van kritiek en strategisch belang zijn voor de EU, zoals informatie- en communicatietechnologie, stop te zetten en de risico's in verband met uitbesteding aan marktdeelnemers die Chinese apparatuur gebruiken te kanaliseren;

23. verzoekt China om, binnen het kader van de Wereldhandelsorganisatie en multilaterale normen, een verantwoordelijke e-governance in te voeren en toe te passen, waarbij het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de vrijheid van meningsuiting en de rechtsstaat in zijn beleid inzake e-governance worden geëerbiedigd; verzoekt de Commissie om andere gebieden die risico lopen te beoordelen, zoals halfgeleiders, kwantumcomputing, blockchains, ruimtevaart, artificiële intelligentie en biotechnologie, en om wetgeving of instrumenten te overwegen om de bescherming tegen malware en cyberspionage te verbeteren;
24. verzoekt de Commissie voor het eind van deze zittingsperiode een gedetailleerde analyse met het Parlement te delen betreffende de risico's voor de handel van technologieën zoals halfgeleiders, kwantumcomputing, blockchains, ruimtevaart, artificiële intelligentie en biotechnologie en de eventuele noodzaak van EU-maatregelen op die gebieden.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	24.10.2023
Uitslag eindstemming	+: 27 -: 0 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Anna-Michelle Asimakopoulou, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Raphaël Glucksmann, Danuta Maria Hübner, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Sara Matthieu, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Reinhard Bütikofer, Marco Campomenosi, José Manuel García-Margallo y Marfil, Svenja Hahn, Seán Kelly, Javier Moreno Sánchez, Urmas Paet, Pedro Silva Pereira
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 209, lid 7)	Dacian Cioloș

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

27	+
ECR	Jan Zahradil
ID	Marco Campomenosi, Danilo Oscar Lancini
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Svenja Hahn, Urmas Paet, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Sara Matthieu

0	-

1	0
The Left	Helmut Scholz

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding